

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Острозька академія"
Освітня програма	36787 Релігієзнавство
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	031 Релігієзнавство

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЕДЕБО - Едина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.02.2025 p.

Справа № 2460(ПГ2)/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань оз "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуючий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Романенко Олена Віталіївна

Лиман Ігор Ігорович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бондаренко Олександр Сергійович

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Шевчук Дмитро Михайлович, Кривицька Ольга Романівна – представник ЗВО,

розділяє на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Острозька академія"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36787
Назва ОП	Релігієзнавство
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	031 Релігієзнавство
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За - 12, Проти - о

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення поля «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП "Релігієзнавство" дозволяє досягти програмних результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти зі спеціальністі оз1 Релігієзнавство для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Розробники ОНП розширили програмні результати навчання додатковим ПРН 12, що забезпечується ОК Релігійні студії в сучасному світовому науковому просторі та аспірантською практикою. ГЕР погоджується із висновком ЕГ про відповідність ОНП вимогам 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Стандарт вищої освіти спеціальності оз1 Релігієзнавство третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Програма містить чітко сформульовані цілі, що узгоджуються з місією та стратегією ЗВО. Особливістю освітньо-наукової програми є підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здійснення науково-дослідницьких розвідок, аналітичної роботи, наукового консультування, а також викладацької діяльності. Інноваційний підхід ОНП забезпечує формування особистості випускника, який впливатиме на імідж НаУОА в освітньому просторі, що становить домінантну складову у перспективі розвитку закладу вищої освіти. ГЕР погоджується з висновком ЕГ.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб зainteresованих сторін

Аналіз змісту інформації, вміщеної у звіті ЕГ дає підставу для висновку про те, що цілі ОНП та ПРН визначені з урахуванням позицій та потреб усіх зацікавлених сторін. ОНП обговорено на зустрічах із відповідними фокус-групами, щодо змістового наповнення ОНП й освітнього процесу. Проте, публічне обговорення проектів ОНП "Релігієзнавство" зі спеціальністі оз1 Релігієзнавство галузі знань оз Гуманітарні науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за 2023 та 2024 рр. на сайті закладу вищої освіти відсутнє. ГЕР рекомендує здійснити модернізацію ОНП та представити проект оновленої освітньо-наукової програми на публічне обговорення 2025 р.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОНП «Релігієзнавство» розроблена відповідно до тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого і регіонального контексту. Також робочою групою було враховано досвід і практики аналогічних програм, які успішно реалізуються у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка, Чернівецькому національному університеті ім. Юрія Федьковича, Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова та Католицького університету імені Яна Павла II в Любліні (Польща).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Аналіз звіту ЕГ та Відомості про самооцінювання освітньої програми дозволяє дійти висновку, що обсяг ОНП – 43 кредити, відповідає вимогам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Включені до освітньої програми обов'язкові та вибіркові освітні компоненти дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання, належним чином забезпечується формування загальнокультурних та громадських компетентностей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП забезпечує повноцінну освітню і наукову підготовку, відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності і спрямований на комплекс досліджуваних проблем у сфері сучасного релігієзнавства. ОК становлять взаємопов'язану систему дисциплін загальнодослідницької, загальнонаукової, мовної та професійної підготовки. Здобуття глибинних знань із спеціальності забезпечується насамперед через підготовку дисертаційного дослідження. ГЕР рекомендує тематику дисертаційної роботи, що стосуються релігійної та політичної діяльності Анни Київської скорегувати з фокусом ОНП.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Процедура вільного вибору здобувачами вищої освіти предметів регламентується нормативними документами, відбувається прозоро та відкрито. Індивідуальна наукова траєкторія реалізується через створення індивідуального плану наукової роботи аспіранта; вибір теми дослідження та апробації його основних положень. У звіті ЕГ наведено обґрунтовано процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Структура і зміст освітньої ОНП не забезпечують необхідний рівень теоретичної підготовки аспірантів з методики викладання релігієзнавчих дисциплін у закладах вищої освіти. В межах ОК «Управління науковими проектами» теоретична підготовка здобувачів для проходження аспірантської практики обмежується одним змістовним модулем, що є недостатнім для набуття здобувачем професійних навичок та вмінь «організовувати і здійснювати освітній процес у сфері релігієзнавства, його наукове, навчально -методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти» (ПРН8). З метою досягнення програмних результатів навчання, ОНП потребує виокремлення освітньої компоненти пов'язаною з методикою викладання релігієзнавчих дисциплін у вицій школі. Це дозволить забезпечити поєднання теоретичної і практичної підготовки аспірантів, сприяючи формуванню умінь і навичок науково-педагогічної діяльності, ступінь їх практичної підготовки та рівень педагогічної майстерності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Набуття здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти соціальних навичок (soft skills) відповідає цілям та результатам навчання ОНП.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Стандарт відсутній.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Обсяг ОНП та її окремих компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Загальний обсяг освітньої програми складає 43 кредити (обов'язкових ОК - 32, вибіркових ОК - 11). Самостійна робота складає 32 кредити ЄКТС. Аудиторне навантаження відповідає вимогам чинного законодавства.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ГЕР погоджується з висновком ЕГ за цим підкритерієм.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Оприлюднені на офіційному сайті правила прийому на ОНП забезпечують відкритість і доступність для вступників, розроблені відповідно до загальнонаціональних умов вступу. Недоліки у вигляді дискримінаційних положень відсутні. ГЕР рекомендує розмістити англомовну версію правил прийому на ОНП "Релігієзнавство" для іноземних здобувачів та зацікавлених осіб.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на ОНП "Релігієзнавство" враховують її специфіку, забезпечують об'єктивну оцінку знань і компетенцій вступників та створюють рівні можливості доступу до здобуття вищої освіти. ГЕР висловлює рекомендацію щодо оновлення тематики вступних випробувань та доповнення перелік питань, що висвітлюють релігійний та екзистенційний виміри російсько-української війни. ГЕР рекомендує оновити список рекомендованої літератури сучасними джерелами.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється низкою документів, які забезпечують прозору процедуру визнання навчальних результатів, що відповідає потребам академічної мобільності та міжнародним стандартам вищої освіти. Оскільки прикладів застосування вказаних правил на даній ОНП не було, ГЕР рекомендує розвивати практику внутрішньої академічної мобільності здобувачів ОНП, застосовуючи сучасні онлайн-платформи Coursera та Prometheus, визнання її результатів.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У звіті ЕГ відзначена належна поінформованість здобувачів про чинні процедури визнання результатів неформальної освіти, проте фактів їхніх звернень щодо визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та\або формальній освіті на ОНП "Релігіезнавство" не було. ГЕР рекомендує у процесі здійснення наукових досліджень активізувати роботу у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОНП "Релігіезнавство" організований відповідно до вимог законодавства України, спрямований на досягнення мети програми, формування необхідних компетентностей і програмних результатів навчання. Використовуються інтерактивні форми роботи, за потреби використовуються технології навчання та викладання із застосуванням систем дистанційного навчання через використання платформ google meet; classroom. Студентоцентрований підхід обумовлює освітній процес орієнтований на особистість здобувача, його цілі та освітні інтереси, а також передбачає участь здобувачів у забезпеченні якості освітніх послуг.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Аналіз звіту ЕГ є інформація з офіційного сайту ЗВО підтверджує, що всім учасникам освітнього процесу за ОНП "Релігіезнавство" своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація про цілі, зміст, програмні результати навчання, а також порядок і критерії оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЕГ у звіті детально проаналізувала процес поєднання навчання і досліджень аспірантів під час реалізації ОНП у відповідності рівню вищої освіти та меті ОП. ГЕР рекомендує заливати здобувачів та НПП освітньо-наукової програми до наукових проектів, які фінансуються з держбюджету чи грантовому фінансуванню; заливати до освітнього процесу на ОНП закордонних чи вітчизняних фахівців; активізувати академічну мобільність.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту ОК здійснюється відповідно до затвердженого порядку перегляду освітніх програм, регламентованого внутрішніми документами ЗВО. ГЕР погоджується з висновком ЕГ про недостатнє застачення до оновлення змісту ОП та освітніх компонентів роботодавців. ГЕР висловлює рекомендацію про активізацію процесу створення разових спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій на здобуття ступеня PhD за спеціальністю 031 Релігіезнавство, що є вагомим фактором постійного підвищення наукового рівня змістового наповнення окремих компонентів ОНП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Висновки ЕГ коректні й обґрунтовані. ГЕР рекомендує посилити участь у міжнародних наукових проектах та публікаційну активність у журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus / Web of Science.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

На підставі звіту ЕГ, нормативної бази НаУОА, аналізу змісту відомостей про самооцінювання освітньої програми, ГЕР вважає форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів відповідними до його вимог. У програмах ОК (дисципліни, практики), які розробляються і затверджуються в усталеному порядку, містяться критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Formи контрольних заходів є чіткими, зрозумілими й передбачають різні види завдань та дозволяють перевірити рівень отриманих результатів. Оскільки ОНП передбачає реалізацію і наукової складової, що відображене в індивідуальному плані, який складається здобувачем спільно з науковим керівником, то двічі на рік здобувачі звітують про його виконання на засіданні кафедри. У звіті ЕГ аргументація стосовно підкритерію 5.1 достатня.

2. Formи атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ГЕР погоджується із висновком ЕГ про відповідність ПРН зі стандартом вищої освіти й узгодженість стратегії та місії НаУОА. Зі спеціальності ОЗ1 Релігієзнавство Єдиний державний кваліфікаційний іспит не передбачений, а атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюватиметься у формі публічного захисту дисертаційної роботи.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На підставі аналізу змісту відомостей про самооцінювання освітньої програми, звіту ЕГ, нормативної бази НаУОА за час існування ОНП випадків, які потребували б врегулювання конфліктів між здобувачами освіти та викладачами не було. Процедура повторного проходження контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Національному університеті "Острозька академія". ГЕР рекомендує активно залучати здобувачів вищої освіти спеціальності ОЗ1 Релігієзнавство до опитування щодо якості викладання в ЗВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної добросередовища, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну добросередовищу (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добросередовища

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної добросередовища, а також реагування на порушення академічної добросередовища визначають нормативні документи НаУОА. ГЕР рекомендує учасникам освітнього процесу підписувати Декларацію про дотримання академічної добросередовища та отримувати до заходів із популяризації академічної добросередовища представників НАЗЯВО та інших компетентних структур.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

У звіті ЕГ аргументація стосовно підкритерію 6.1 є переконлива. ГЕР рекомендує звернути увагу, що у передмові ОНП "Релігієзнавство" за 2020-2024 рр. гарант освітньої програми вказаний як доктор історичних наук за наявності наукового ступеня доктора філософських наук.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного добору викладачів ОП реалізується на засадах прозорості, відкритості, рівності й неупередженості та визначається нормативно-правовими актами. ГЕР погоджується з висновками ЕГ і засвідчує їх

достовірність.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

У звіті ЕГ аргументація стосовно цього підкритерію прийнята. ГЕР рекомендує НаУОА: 1) системно до організації освітнього процесу за ОНП залучати представників інших ЗВО, представників громадських і релігійних організацій, які можуть бути потенційними роботодавцями випускників; 2) долучати роботодавців до перегляду ОНП з метою її удосконалення у формах оновлення або модернізації; 3) посилити взаємодію з роботодавцями до процедур оцінювання якості ОНП.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У звіті ЕГ висновки щодо підкритерію 6.4 є обґрунтованими. ГЕР погоджується з ними.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічні ресурси НаУОА відповідають міжнародним стандартам і підтримують інтеграцію здобувачів у глобальний освітній простір. ОНП забезпечена сучасними матеріально-технічними засобами. Для забезпечення соціального комфорту здобувачів функціонує інфраструктура університету, вона є доступною для їх користування та дозволяє їм досягати потрібних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

У звіті ЕГ інформація про підкритерій 7.2 є достовірним. ГЕР рекомендує для мотивації здобувачів до саморозвитку, самоосвіти та професійного становлення у повному обсязі наповнити систему IC Moodle навчальними матеріалами та фаховою літературою.

3. Освітнє середовище надає можливість задоволити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище НаУОА відповідає вимогам безпеки та забезпечує належні умови для фізичного та психічного здоров'я здобувачів освіти, їх комфортну міжособистісну взаємодію.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

НаУОА здійснює освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за ОНП Релігієзнавство. Освітня підтримка відбувається через комунікацію викладачів зі здобувачами безпосередньо під час лекцій, семінарських/практичних занять, консультацій тощо, а також через комунікацію з науковим керівником. Університет надає можливість дистанційної комунікації через корпоративні засоби зв'язку й електронну пошту. Система інформування є зручною і ефективною.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для повноцінної соціалізації і включення в освітній процес осіб з особливими потребами в НаУОА створено інклюзивний простір, який дозволяє реалізувати право на освіту особами з особливими освітніми потребами. Умови в ЗВО стосовно реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами загалом відповідають чинним вимогам законодавства. Особи з особливими освітніми потребами не навчались на ОНП "Релігієзнавство".

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цікавлення, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх

учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика університету спрямована на запобігання конфліктним ситуаціям різної природи, тому визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язані з сексуальним домаганням, дискримінацією та корупцією). У НаУОА впроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення добросередовища працівників і здобувачів, а також дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

НаУОА послідовно дотримується встановлених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які регламентуються внутрішніми нормативними документами. ГЕР рекомендує: 1) здійснювати щорічний регулярний моніторинг та перегляд ОНП "Релігіезнавство" з метою забезпечення її актуальності та відповідності сучасним вимогам; 2) ввести в моніторинг аналіз та оцінку таких складових: зміст програми; потреби ринку праці регіону; навчальні досягнення та успішність оволодіння результатами навчання здобувачами; реалізація потреб, очікувань і задоволеність здобувачів ОНП; задоволеність роботодавців якістю підготовки здобувачів; 3) регулярно висвітлювати пропозиції, які надходять від зацікавлених сторін стосовно оновлення ОНП та обґрунтування позиції ЗВО стосовно їх прийняття або відхилення.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучаються до роботи органів студентського самоврядування. У площині роботи Ради молодих учених здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають можливість обговорювати зміст та процедуру реалізації ОНП, вносити свої пропозиції щодо зміни її змісту та форм організації освітнього процесу. ГЕР рекомендує активніше допускати здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у засіданнях кафедри, де вони мають можливість обговорювати зміст ОНП, форми і методи навчання.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

У звіті ЕГ висновки щодо вимог підкритерію 8.3 достовірні. ГЕР рекомендує регулярно організовувати зустрічі роботодавців із гарантом та робочою групою для обговорення змісту ОНП; проводити систематичні консультації щодо вдосконалення освітніх програм та оцінку їхньої відповідності потребам ринку праці.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ГЕР погоджується з висновками ЕГ і рекомендує ЗВО долучати випускників до обговорення змісту ОНП, форм і методів навчання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Університет регулярно проводить опитування здобувачів, випускників, роботодавців та викладачів щодо якості освітнього процесу, змісту програм та організації навчання. ГЕР рекомендує систематично оприлюднювати інформацію результатів опитувань після аналізу й обговорення на засіданнях кафедр, факультетів та Вченої ради університету.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Враховуючи, що це первинна акредитація ОНП "Релігіезнавство" третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, то зауваження і пропозиції за результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У звіті ЕГ наведено детальний аналіз цього підкритерію 8.7.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються нормативно-правовими документами розміщеними на офіційному сайті НаУОА. Забезпечення прозорості та доступності інформації про освітній процес в ЗВО є одним із засобів реалізації цілей концепції освітньої діяльності. Звіт ЕГ детально розкриває підкритерію 9.1.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з висновками ЕГ та рекомендує налагодити комунікацію ЗВО з випускниками та стейкхолдерами для підвищення якості ОНП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

У звіті ЕГ наведено детальний аналіз підкритерію 9.3. ГЕР погоджується з висновками ЕГ.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Наукові інтереси аспірантів пов'язані з можливістю реалізовувати дослідження з обраної теми. Обов'язкові ОК спрямовані на здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів, сприяє розвитку наукового світогляду в галузі релігієзнавства та забезпечує засвоєння загальних і фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання. ГЕР рекомендує збільшити кількість вибіркових освітніх компонентів.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

У звіті ЕГ наведено дотичність напряму досліджень наукового керівника з темами дисертацій його здобувачів.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ГЕР погоджується висновком ЕГ. ГЕР рекомендує активізувати роботу у формуванні разової спеціалізованої вченої ради та залучити до цього процесу науково-педагогічних працівників кафедри у якості майбутніх рецензентів.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проектів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Апробацію наукових досліджень здобувачі вищої освіти здійснюють під час обговорення їх тем і результатів досліджень на засіданнях кафедри, всеукраїнських та міжнародних конференціях, круглих столах. Аспіранти забезпечені доступом до приміщень, обладнання, Інтернету, наукової літератури за спеціальністю. ГЕР рекомендує активізувати участь здобувачів у держбюджетних наукових темах.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концепти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проектах тощо

В НаУОА створено умови для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, зокрема через реалізацію права на академічну мобільність, що регламентується "Положенням про реалізацію права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти". ГЕР рекомендує посилити міжнародну наукову мобільність та публікаційну активність здобувачів на спеціалізованих наукових соціальних мережах та електронних платформах для дослідників.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проектах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти постійно беруть участь у дослідницьких наукових проектах. У звіті ЕГ наведено детальний аналіз підкритерію 10.6.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної добросесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної добросесності

За час дії ОНП не виявлено фактів порушень академічної добросесності серед науково-педагогічних працівників кафедри, які здійснюють наукове керівництво роботою аспірантів.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1) здійснити модернізацію ОНП та представити проект оновленої освітньо-наукової програми на публічне обговорення 2025 р.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1) ввести в структуру та зміст ОНП освітньої компоненти, яка забезпечувала ПРН 8 зумовлюючи належну теоретичну підготовку здобувачів до здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій освіті; 2) узгодити виконання програми аспірантської практики з внутрішнім "Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Острозька академія»"; 3) скорегувати тематику дисертаційної роботи, що стосуються релігійної та політичної діяльності Анни Київської скорегувати з фокусом ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР рекомендує: 1) розмістити англомовну версію правил прийому на ОНП "Релігієзнавство" для іноземних здобувачів та зацікавлених осіб; 2) оновлення тематики вступних випробувань та доповнення переліком питань, що висвітлюють релігійний та екзистенційний виміри російсько-української війни; 3) оновити список рекомендованої літератури сучасними джерелами; 4) розвивати практику внутрішньої академічної мобільністі здобувачів ОНП, застосовуючи сучасні онлайн-платформи Coursera та Prometheus, визнання її результатів; 5) у процесі здійснення наукових досліджень активізувати роботу у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР рекомендує: 1) залучати здобувачів та НПП освітньо-наукової програми до наукових проектів, які фінансиються з держбюджету чи грантовому фінансуванню; 2) залучати до освітнього процесу на ОНП закордонних чи вітчизняних фахівців; активізувати академічну мобільність; 3) активізувати процес створення разових спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій на здобуття ступеня PhD за спеціальністю 031 Релігієзнавство, що є вагомим фактором постійного підвищення наукового рівня змістового наповнення окремих компонентів ОНП; 4) посилити участь у міжнародних наукових проектах та публікаційну активність у журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus / Web of Science.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросередовища

ГЕР рекомендує: 1) активно залучати здобувачів вищої освіти спеціальності 031 Релігієзнавство до опитування щодо якості викладання у ЗВО; 2) учасникам освітнього процесу підписувати Декларацію про дотримання академічної добросередовища та долучати до заходів із популяризації академічної добросередовища представників НАЗЯВО та інших компетентних структур.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР рекомендує: 1) звернути увагу, що у передмові ОНП "Релігієзнавство" за 2020-2024 рр. гарант освітньої програми вказаний як доктор історичних наук за наявності наукового ступеня доктора філософських наук; 2) системно до організації освітнього процесу за ОНП залучати представників інших ЗВО, представників громадських і релігійних організацій, які можуть бути потенційними роботодавцями випускників; 3) долучати роботодавців до перегляду ОНП з метою її удосконалення у формах оновлення або модернізації; 4) посилити взаємодію з роботодавцями до процедур оцінювання якості ОНП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує для мотивації здобувачів до саморозвитку, самоосвіти та професійного становлення у повному обсязі наповнити систему IC Moodle навчальними матеріалами та фаховою літературою.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР рекомендує: 1) здійснювати щорічний регулярний моніторинг та перегляд ОНП "Релігієзнавство" з метою забезпечення її актуальності та відповідності сучасним вимогам; 2) ввести в моніторинг аналіз та оцінку таких складових: зміст програми; потреби ринку праці регіону; навчальні досягнення та успішність оволодіння результатами навчання здобувачами; реалізація потреб, очікувань і задоволеність здобувачів ОНП; задоволеність роботодавців якістю підготовки здобувачів; 3) регулярно висвітлювати пропозиції, які надходять від зацікавлених сторін стосовно оновлення ОНП та обґрунтування позиції ЗВО стосовно їх прийняття або відхилення; 4) активніше долучати здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у засіданнях кафедри, де вони мають можливість обговорювати зміст ОНП, форми і методи навчання; 5) регулярно організовувати зустрічі роботодавців із гарантом та робочою групою для обговорення змісту ОНП; проводити систематичні консультації щодо удосконалення освітніх програм та оцінку їхньої відповідності потребам ринку праці; 6) систематично оприлюднювати інформацію результатів опитувань після аналізу й обговорення на засіданнях кафедр, факультетів та Вченої ради університету.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР рекомендує налагодити комунікацію ЗВО з випускниками та стейкхолдерами для підвищення якості ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

ГЕР рекомендує: 1) збільшити кількість вибіркових освітніх компонентів; 2) активізувати роботу у формуванні разової спеціалізованої вченої ради та залучити до цього процесу науково-педагогічних працівників кафедри у якості майбутніх рецензентів; 3) активізувати участь здобувачів у держбюджетних наукових темах; 4) посилити міжнародну наукову мобільність та публікаційну активність здобувачів на спеціалізованих наукових соціальних мережах та електронних платформах для дослідників.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР оз ID 36787.pdf	yuaB/FmXdpvx3R2HLIvhkQA9flknCqYzus/nVx5CV/ U=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА